

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Daniela Hudáka a sudcov JUDr. Petra Hatalu a JUDr. Štefana Michálika na neverejnom zasadnutí konanom 10. júla 2014 v Bratislave, v trestnej veci **J. A. A.**, o sťažnosti J. A. A. proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 3Ntc 1/2011, z 27. marca 2012, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sťažnosť vyžiadanej osoby J. A. A. **sa z a m i e t a.**

O d ô v o d n e n i e

Uznesením Krajského súdu v Trnave zo dňa 27. marca 2012, sp. zn. 3Ntc 1/2011, bolo rozhodnuté, že podľa § 509 ods. 1 Trestného poriadku (ďalej len Tr. por.) **vydanie vyžiadanej osoby J. A. A.**, nar. X., občana Ruskej Federácie, t.č. vo vydávacej väzbe v Ústave na výkon väzby v Banskej Bystrici, **na trestné stíhanie** do Ruskej federácie pre skutky právne posúdené ako trestné činy podľa § 209 ods. 2 (účasť v stabilnej ozbrojenej skupine a ňou organizovaných útokoch), § 222 ods. 3 (nezákonné nadobudnutie, prenášanie, predaj, prechovávanie, preprava a nosenie strelnej zbrane, jej hlavných častí, streliva, výbušnín a výbušných zariadení, spáchané organizovanou skupinou), § 205 ods. 3 (teroristický čin, t. j. príprava výbuchu, ktorý vystraší obyvateľstvo, vyvolá nebezpečenstvo ohrozenia ľudského života, spôsobenie značnej škody na majetku, so zámerom pôsobenia na mocenské orgány pri prijímaní rozhodnutí, a to organizovanou skupinou), § 30 ods. 3, § 150 ods. 2, písm. a/, písm. e/, písm. ž/, písm. z/ (pokus o zabitie dvoch a viacerých osôb, spáchaný pre spoločnosť nebezpečným spôsobom, organizovanou skupinou, spriahnutou s banditizmom, ktorý nebol dokonaný pre okolnosti nezávislé od tejto osoby), § 30 ods. 3 a § 205 ods. 3 (pokus o teroristický akt, t. j. spôsobenie výbuchu, ktorý vystrašil obyvateľstvo, vyvolal nebezpečenstvo ohrozenia ľudského života, spôsobenie značnej škody na majetku a vyvolanie iných ťažkých následkov so zámerom pôsobenia na mocenské orgány pri prijímaní rozhodnutí, organizovanou skupinou, ktorý nebol dokonaný pre okolnosti

nezávislé od tejto osoby, § 105 ods. 2 písm. a/, písm. e/, písm. z/, písm. ž/ (zabitie, t. j. úmyselné spôsobenie smrti dvom a viacerým osobám, spáchané pre spoločnosť nebezpečným spôsobom, organizovanou skupinou spojenou s banditizmom) Trestného zákona Ruskej federácie v znení federálneho zákona č. 63-FZ zo dňa 13. júna 1996 **je prípustné.**

Proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 3Ntc 1/2011, z 27. marca 2012 podal riadne, v zákonom stanovenej lehote sťažnosť obvinený, ktorú odôvodnil prostredníctvom svojho obhajcu. V písomných dôvodoch sťažnosti uviedol, že jeho vydanie považuje za neprípustné z dôvodu, že ide o osobu, ktorá požiadala v Slovenskej republike o udelenie azylu a jeho vydaním dôjde k porušeniu jeho základných práv, konkrétne práva na zákaz mučenia a práva na spravodlivý proces.

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol uznesením, sp. zn. 6 Tost 19/2012, z 12. júna 2012 podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. tak, že sťažnosť vyžiadanej osoby zamietol ako nedôvodnú.

Ústavný súd Slovenskej republiky uznesením, č.k. III. ÚS 388/2012-38, z 23. augusta 2012 prijal na ďalšie konanie sťažnosť obvineného J. A. A., zast. advokátom JUDr. M. H., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva nebyť mučený ani podrobený krutému, neľudskému či ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestu podľa čl. 16. ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva nebyť mučený ani podrobený krutému, neľudskému či ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestu podľa čl. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu, sp. zn. 6 Tost 19/2012, z 12. júna 2012.

J. A. A. namietal v postupe krajského súdu a najvyššieho súdu v rámci extradičného konania porušenie svojho základného práva garantovaného ústavou a dohovorom, keďže podľa jeho vyjadrenia postačovalo na vyrovnanie sa s medzinárodným záväzkom non-refoulement iba predloženie diplomatických záruk zo strany Ruskej federácie. Podľa vyjadrenia J. A. A., najvyšší súd sa neoboznámil s obsahom spisu z azylového konania a s doplnením odôvodnenia sťažnosti z mája 2012 (listinné dôkazy o porušovaní ľudských práv v Ruskej federácii v trestných konaniach týkajúcich sa trestnej činnosti terorizmu). J. A. A. uviedol v sťažnosti, že podstatnými skutočnosťami, ktoré preukazujú vážne obavy, že jeho vydaním dôjde k porušeniu jeho základného práva garantovaného čl. 16 ods. 2 ústavy a čl. 3

dohovoru, ako aj k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces garantovaného čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 Dohovoru, sú jednak konkrétne skutočnosti týkajúce sa osoby obvineného a predmetného trestného konania, ako aj všeobecné skutočnosti týkajúce sa situácie v Ruskej federácii s dôrazom na územie Severného Kaukazu, kde má byť J. A. A. vydaný.

Ústavný súd rozhodol nálezom, sp. zn. III. ÚS 388/2012-68, z 2. októbra 2013, v ktorom vyslovil porušenie základného práva obvineného zaručeného čl. 16 ods. 2 ústavy, ako aj práva obvineného zaručeného čl. 3 dohovoru a v zmysle čl. 127 ods. 2 prvej vety ústavy v spojení s ustanovením § 56 zákona o ústavnom súde a rozhodnutie najvyššieho súdu zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie.

Ústavný súd v náleze poukázal na skutočnosť, že úlohou všeobecného súdu bolo určiť mieru pravdepodobnosti porušenia práv obvineného v cieľovej krajine v prípade jeho vydania v kontexte zistení o všeobecnej situácii v dožadujúcej krajine a po dôkladnom posúdení predložených materiálov - tzv. „substantial ground test“, t.j. test domnienok vážnych dôvodov. Najvyšší súd by mal posúdiť, či sú poskytnuté záruky Generálnej prokuratúry Ruskej federácie dostatočne konkrétne, teda vzťahujúce sa priamo na osobnú situáciu J. A. A.; či Ruská federácia v minulosti v obdobných prípadoch extradície záruky poskytnuté SR dodržala; aké sú možnosti týkajúce sa konkrétnych kontrolných mechanizmov overenia poskytnutých záruk, či už priamymi diplomatickými cestami, alebo prostredníctvom monitorovacích mechanizmov medzivládnej povahy; a aký je trend postupu kompetentných mocenských orgánov ruskej strany v prípadoch podozrení z použitia neprípustných praktík zlého zaobchádzania. Napokon Ústavný súd zhodnotil ako formalistickú interpretáciu ustanovenia § 501 písm. b/ Tr. por. v okolnostiach prípadu obvineného, na základe ktorej bola bez ďalšieho vyhodnotená druhá žiadosť sťažovateľa o azyl ako žiadosť opakovaná.

Obhajca obvineného zaslal súdu 9. júla 2014 podanie, ktoré označil ako doplnenie sťažnosti o ďalšie dôkazy preukazujúce obavy sťažovateľa zo zákazu mučenia a z porušenia spravodlivého procesu v prípade vydania do Ruskej federácie, osobitne preukazujúce obavy z porušenia zásad nestrannosti a nezávislosti súdov.

V písomne doplnenej sťažnosti uviedol, že obavy sťažovateľa z mučenia okrem už predložených dôkazov dokladajú tiež článkom dostupným na internete

z 28. decembra 2011 na webovej stránke www.kavkaz-uzel.ru/articles/198431/, ako aj prehlásením ľudskoprávnej organizácie „MAŠR“, oba dokumenty v ruskom jazyku.

Uvedené dokumenty sa týkajú vyjadrenia všeobecných aj konkrétnych obáv sťažovateľa z porušenia jeho práv v prípade jeho vydania do Ruskej federácie. Konkrétne prehlásenie organizácie „MAŠR“ z 18. decembra 2008 osobitne obsahuje vyjadrenie k osobám, ktoré sú spoluobvinené so sťažovateľom v predmetnej trestnej veci, pre ktorú žiada vydať sťažovateľa Ruská federácia.

Sťažovateľ považuje za dôležité uviesť, že nemá žiadnu dôveru v pozitívny výsledok azylového konania, ktoré sa týka jeho osoby, s ohľadom na doterajší priebeh jeho azylového konania, ako aj s ohľadom na všeobecne dostupné poznatky o výsledkoch azylových konaní v podobných prípadoch na Slovensku. Sťažovateľ však využil nástroj ochrany v rámci azylového konania z dôvodu, že má skutočnú obavu z mučenia v prípade jeho vydania do Ruskej federácie a je mu zrejmé, že ak by stiahol svoju azylovú žiadosť, mohol by byť taký jeho akt vnímaný ako dobrovoľné vzdanie sa ochrany jeho práv.

Sťažovateľ v podaní považuje za podstatné poukázať súdu, že má dôvodné obavy, že súdy, ktoré budú rozhodovať o „jeho obvinení/obžalobe“ v Severnom Osetsku (v Ruskej federácii) nebudú konať nezávisle a nestranne, a teda aj z tohto dôvodu bude trestné konanie vedené v Ruskej federácii v rozpore s článkom 6 Dohovoru na ochranu ľudských práv a slobôd. Tieto svoje obavy sťažovateľ opiera o správy medzinárodných organizácií, ktoré sa venujú sledovaniu situácie rešpektovania ľudských práv v republikách Ruskej federácie. Uvedené správy sú v prílohe tohto podania, pričom sú zvýraznené tie časti týchto správ, ktoré osobitne poukazujú na porušenie nestrannosti a nezávislosti súdov, osobitne v krajinách Severného Osetska a Inguška.

Sťažovateľ zároveň zaslal s podaním ako prílohy správy medzinárodných organizácií na ochranu ľudských práv k situácii ľudských práv v republikách Ruskej federácie s dôrazom na nestrannosť a nezávislosť súdov.

Prílohou sťažnosti je aj list vyžiadanej osoby adresovaný Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky.

Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému mohol sťažovateľ podať sťažnosť ako aj konanie, ktoré tomuto výroku predchádzalo a zistil, že sťažnosť J. A. A. nie je dôvodná.

Najvyšší súd Slovenskej republiky pri rozhodovaní o sťažnosti si je vedomý toho, že vo veci došlo ku kolízii extradičného a azylového konania. Ale podľa názoru najvyššieho súdu správne konanie podľa zákona o azyle, ktoré vykonáva Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky a súdne konanie o prípustnosti vydania sú dve samostatné a vzájomne nepodmienené konania a každé konanie sleduje iný účel. Súd rozhodujúci o prípustnosti vydania obligatórne zisťuje či osoba, o ktorej vydanie ide, požiadala o udelenie azylu a akým výsledkom bolo azylové konanie skončené. Pokiaľ by súd zistil, že žiadateľovi bol udelený azyl, musel by vysloviť neprípustnosť vydania. V opačnom prípade, teda v prípade zamietnutia žiadosti, nie je ale viazaný skutkovými a právnymi závermi uvedenými v rozhodnutí správneho orgánu a otázku, či by vydaním nedošlo k porušeniu zásady non-refoulement v zmysle čl. 33 zmluvy o právnom postavení utečencov v spojení s čl. 2, 3 a 6 zmluvy, resp. či nie sú dané iné dôvody neprípustnosti vydania, je potrebné posudzovať samostatne.

Napriek odlišnému názoru najvyššieho súdu a ústavného súdu na kolíziu extradičného azylového konania najvyšší súd, aby postupoval v súlade so závermi uvedenými v náleze ústavného súdu v odôvodnení rozhodnutia poukáže na niektoré aspekty azylového konania.

Na obvineného bol vydaný príkaz na zatknutie 9. júla 2010. Na území Slovenskej republiky bol zadržaný 20. januára 2011 a do predbežnej väzby bol vzatý 21. januára 2011. Trestná činnosť mala byť páchaná vo februári 2006 až jún 2006. Z konštatovaného vyplýva, že obvinený je vo väzbe už 3,5 roka a od spáchania trestných činov, pre ktoré má byť vydaný už ubehla doba 8 rokov.

Azylové konanie trvá neprimerane dlhú dobu a nie je možné vzhľadom na skutočnosť, akú dlhú dobu trvá, čakať na jeho skončenie. Jedenkrát požiadal J. A. A. o poskytnutie doplnkovej ochrany na území Slovenskej republiky 13. mája 2008 pod menom D. F. O.. J. A. A. nebol udelený azyl. Vec bola právoplatne skončená 18. novembra 2010.

Druhýkrát J. A. A. požiadal o udelenie azylu 9. decembra 2010. Správny orgán 6. septembra 2011 vydal rozhodnutie o neudelení azylu a neposkytnutí doplnkovej ochrany na území Slovenskej republiky. Krajský súd v Košiciach zrušil prvostupňové rozhodnutie a vec vrátil správne orgánu na ďalšie konanie. 28. júna 2012 správny orgán vydal rozhodnutie o neudelení azylu a neposkytnutí doplnkovej ochrany na území Slovenskej republiky. Proti uvedenému rozhodnutiu podal opravný prostriedok J. A. A.. Krajský súd v Košiciach rozhodnutím z 23. októbra 2012 rozhodnutie správneho orgánu potvrdil. Na základe odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Krajský súd v Košiciach zrušil rozhodnutie migračného úradu 28. júna 2012 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. 28. novembra 2013 Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Migračný úrad vo veci rozhodol tak, že J. A. A. neudelil azyl a neposkytol doplnkovú ochranu.

Krajský súd v Košiciach rozsudkom zo 14. apríla 2014 rozhodol tak, že zrušil rozhodnutie Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Migračného úradu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Z konštatovaného vyplýva, že celková dĺžka azylového konania vo veci A. A. J. je neprimerane dlhá a trvá už viac ako 6 rokov.

Súdy pri rozhodovaní sa musia riadiť základnými zásadami Trestného poriadku a jednou zo základných zásad je aj zásada zákonného trestného procesu zakotvená v § 2 ods. 7 Tr. por. Táto zásada vyjadruje požiadavku spravodlivého prejednanía vecí nezávislým a nestranným súdom v primeranej lehote. Táto požiadavka vyplýva aj z čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. V neposlednej miere táto požiadavka vyplýva aj z rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky a EŠLP. V § 2 ods. 6 Tr. por. je upravená zásada oficiality a prednostného a urýchleného vybavenia väzobných vecí. V danom prípade je obvinený vo väzbe už 3,5 roka. S poukazom na zásady zakotvené v § 2 ods. 6, ods. 7 Tr. por. Najvyšší súd Slovenskej republiky už nemôže čakať na skončenie azylového konania vo veci J. A. A., pretože v konaní Najvyššieho súdu Slovenskej republiky by došlo k priesťahom v konaní a porušeniu základných zásad Trestného poriadku zakotvených v ustanovení § 2 ods. 6, ods. 7 Tr. por.

Je potrebné poukázať aj na to, že dĺžka vydávacej väzby nie je zo zákona obmedzená. Zo stanovísk ESLP však vyplýva, že ak sa extradičné konanie nevedie s primeranou rýchlosťou zaniká aj zákonnosť vydávacej väzby. Napríklad vo veci Quinu proti Francúzsku ESLP považoval vydávaciu väzbu trvajúcu dva roky za neprimeranú.

Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje aj na tú skutočnosť, že v extradičnom konaní je potrebné rozlišovať 2 štádiá konania. Na tieto skutočnosti poukázal v zrušujúcom rozhodnutí aj ústavný súd. Prvé štádium konania je rozhodovanie súdu o prípustnosti vydania. Toto rozhodnutie je vo vzťahu ku konkrétnemu trestnému činu, nie k účelu vydania. Súd rozhoduje o tom, či je prípustné vydanie pre daný skutok (trestný čin), nerozhoduje o tom, či je prípustné vydanie na trestné stíhanie alebo na výkon trestu. Vyplýva to zo zásady špeciality, ktorá sa vzťahuje na konkrétne trestné činy (skutky). Konečnou a záverečnou fázou extradičného konania je rozhodovanie o povolení vydania, o ktorom rozhoduje minister spravodlivosti. Ustanovenie § 510 ods. 2 Tr. por. vymedzuje dôvody, pre ktoré môže minister spravodlivosti odmietnuť povolenie vydania, aj keď súd vyslovil jeho prípustnosť. Tieto dve štádiá v extradičnom konaní treba rozlišovať a brať do úvahy.

Z uvedeného vyplýva, že najvyšší súd by nemal skúmať okolnosti týkajúce sa porušenia základného práva obvineného nebyť mučený ani podrobovaný krutému, neľudskému, či ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu v rámci rozhodovania o prípustnosti vydania do cudziny. Prípadné porušenie namietaného práva môže skúmať iba minister spravodlivosti, a to v rámci rozhodovania o povolení vydania vyžiadanej osoby.

Z uvedeného vyplýva, že aj v tomto prípade má najvyšší súd odlišný názor na posudzovanie veci ako ústavný súd. Najvyšší súd ale musí postupovať v súlade s názorom ústavného súdu vysloveným v zrušujúcom rozhodnutí. Preto v ďalšej časti odôvodnenia najvyšší súd poukáže na niektoré skutočnosti, ktoré vyplývajú z rozhodovacej činnosti ESLP v danej problematike.

Na základe sťažnosti J. A. A. podanej dňa 15. júna 2012 na Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), ktorou namietal podľa článku 3 Dohovoru o ochrane základných slobôd a ľudských práv, že v prípade jeho vydania na trestné stíhanie do Ruskej federácie by mu hrozilo riziko mučenia, ESLP rozhodol dňa 18. júna 2012 o predbežnom opatrení, na základe ktorého nemôže byť J. A. A. vydaný do Ruskej federácie.

K námietke, že najvyšší súd vykonal nedostatočne test domnienok vážnych dôvodov, ktorá vylučuje poskytnutie účinnej ochrany práv J. A. A. v extradičnom konaní, najvyšší súd preskúmal ľudsko-právny aspekt ako aj dostatočnosť záruk v intenciách judikatúry Súdneho dvora EÚ (ďalej len "Súd") a považuje za potrebné uviesť nasledovné.

Na základe dožiadania Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky zo 14. januára 2011, Generálna prokuratúra Ruskej federácie, ktorá je ústredným orgánom pre záležitosti extradície, poskytla Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky listom č. 87-260-10 z 2. februára 2011 (list námestníka generálneho prokurátora Ruskej federácie adresovaný ministerke spravodlivosti SR) konkrétne záruky týkajúce sa J. A. A. v tom smere, že podľa noriem medzinárodného práva obvinenému budú poskytnuté všetky možnosti ochrany, vrátane pomoci advokátov, nebude vystavený mučeniu, krutým, neľudským, ľudskú dôstojnosť ponižujúcim formám zaobchádzania alebo trestu podľa § 3 Európskej konvencie o ochrane ľudských práv a základných slobôd, a taktiež príslušných konvencií OSN, Rady Európy a ich protokolov. Zároveň uviedla, že podľa § 59 ods. 2.1 Trestného zákona Ruskej federácie sa trest smrti neudeluje osobe, ktorá bola vydaná cudzím štátom na trestné stíhanie do Ruskej federácie v súlade s medzinárodnou zmluvou Ruskej federácie alebo na základe princípu obojstrannej dohody, ak podľa zákonodarstva iného štátu, ktorý osobu vydáva, sa za spáchaný trestný čin touto osobou s trestom smrti nepočíta, alebo ak je neudelenie trestu smrti podmienkou vydania, alebo jej nemôže byť udelený trest smrti z iných dôvodov. Generálna prokuratúra Ruskej federácie rovnako zaručila, že cieľom vydania nie je prenasledovanie z politických, rasových, národnostných, náboženských dôvodov ani z dôvodu politických názorov. V zmysle záruk Generálnej prokuratúry Ruskej federácie bude J. A. A. stíhaný a vedený k trestnej zodpovednosti len za tie činy, pre ktoré Generálna prokuratúra Ruskej federácie žiada jeho vydanie, a po skončení trestného stíhania, alebo súdneho konania, a v prípade vynesenia odsudzujúceho rozsudku - po vykonaní trestu môže opustiť územie Ruskej federácie. Zároveň bolo zaručené, že J. A. A. taktiež nebude vydaný, vyslaný alebo odovzdaný tretiemu štátu bez súhlasu kompetentných orgánov Slovenskej republiky. Ide o konkrétne záruky vzťahujúce sa k osobe J. A. A., nie všeobecné. Tieto isté skutočnosti konštatoval aj zástupca ruskej federácie pri ESLP v liste z 12. októbra 2012 adresovanému Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky.

Najvyšší súd považuje uvedené záruky poskytnuté vo vzťahu k osobe J. A. A. za dostatočne špecifikované, určité a dôveryhodné. Z hľadiska hodnotenia ich formálnej stránky boli poskytnuté oprávnenou osobou, v primeranej forme a vzťahujú sa na konkrétnu

osobu - J. A. A.. Záruky poskytnuté Generálnou prokuratúrou Ruskej federácie obsahujú záväzok štátu požadujúceho vydanie. Najvyšší súd vzal do úvahy aj skutočnosť, že obvinenému nebude v prípade jeho vydania uložený trest smrti, nakoľko Listina základných práv a slobôd vo svojom čl. 6 ods. 2 stanovuje, že sa trest smrti nepripúšťa, a právne vzťahy medzi Slovenskou republikou a Ruskou federáciou sa v tejto oblasti riadia Európskym dohovorom o vydávaní z 13. decembra 1957 (oznámenie č. 549/1992 Zb.), ktorý umožňuje odmietnuť vydanie obvineného pre prípad, že druhá strana neposkytne dostatočné uistenie o tom, že na vydávanom nebude trest smrti vykonaný, je také uistenie potrebné považovať za podmienku vydania obvineného.

Podľa dostupných informácií, Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky nedisponuje informáciami týkajúcimi sa postupu kompetentných orgánov Ruskej federácie v prípadoch podozrení z použitia neprípustných praktík zlého zaobchádzania a preto ani nemá informáciu o možnostiach týkajúcich sa konkrétnych kontrolných mechanizmov overenia poskytnutých záruk, keďže v minulosti nebolo realizované vydanie osoby do Ruskej federácie na základe poskytnutých záruk.

Najvyššiemu súdu nie známy žiaden konkrétny a preukázaný prípad porušenia poskytnutých záruk zo strany Ruskej federácie.

Najvyšší súd konštatuje, že situáciu v Ruskej federácii je potrebné vyhodnotiť vo vzájomnej súvislosti s osobnými okolnosťami žiadateľa. Pri posudzovaní reálnej hrozby porušenia ľudských práv a základných slobôd A. J. je potrebné vychádzať z konkrétnych podmienok, za ktorých je o vydanie žiadané. Otázku prípustnosti vydania nemožno opierať výlučne o politickú situáciu na území dožadujúceho štátu a negatívnu kritiku tohto štátu zo strany medzinárodnej verejnosti. Práve v týchto súvislostiach, teda k otázke konkrétneho nebezpečenstva hroziaceho priamo A. J. neboli predložené žiadne tomu nasvedčujúce informácie.

Pokiaľ ide o správu Amnesty International, na ktorú odkazuje A. J. A. a údajné mučenie A. J. A. políciou počas sedemdnového zadržania v Ingušsku, Najvyšší súd poukazuje na list zástupcu Ruskej federácie pred Súdom z 12. októbra 2012, z ktorého v nadväznosti na informácie poskytnuté Generálnou prokuratúrou Ruskej federácie vyplýva, že A. J. v roku 2007 nebol zadržaný vyšetrovacími orgánmi alebo zadržaný v Ingušsku. Z uvedeného teda vyplýva, že informácia uvedená v Amnesty International nebola pravdivá, bola zavádzajúca.

Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje na to, že delegácia CPT od 27. apríla do 6. mája 2011 vykonala návštevu severokaukazskej oblasti Ruskej federácie a odporučila Ruskej federácii niektoré odporúčania. Medziiným výzva smerovala aj k tomu, aby boli prijaté rozhodne opatrenia na boj proti mučeniu a iným formám zlého zaobchádzania. Prijaté opatrenia musia zahŕňať jasné a pevné posolstvo „pri nulovej tolerancii“ k zlému zaobchádzaniu všetkými príslušníkmi orgánov presadzovania práva a bezpečnostných agentúr pôsobiacich okrem iných aj Severoosetskej republike. Podobné opatrenia mali byť prijaté aj vo vzťahu k sudcom. Odporúčania CPT smerovali aj k podmienkam výkonu väzby a trestu.

Po návšteve CPT a navrhovaných opatreniach vláda Ruskej federácie prijala opatrenia vo vzťahu k plneniu odporúčaní CPT. Boli prijaté opatrenia na zlepšenie podmienok výkonu väzby a trestu odňatia slobody. Vláda Ruskej federácie prijala novú koncepciu rozvoja väzenského systému do r. 2020, podľa ktorej sa zavádzajú nové formy realizácie kontaktov obvinených s vonkajším svetom.

Delegácia CPT uskutočnila opätovnú návštevu Ruskej federácie od 9. júla do 19. júla 2013, aby preverila plnenie uvedených odporúčaní z predchádzajúcich návštev. Správa CPT o návšteve v júli 2013 nebola doteraz zverejnená a jej závery vrátane odporúčaní nie sú zatiaľ verejne prístupné.

V predchádzajúcich častiach odôvodnenia uznesenia sú uvedené konkrétne záruky poskytnuté Ruskou federáciou, vzťahujúce sa k osobe vyžiadanej osoby. Zo správy CPT vyplýva, že delegácia preverovala situáciu v oblastiach výkonu súdnictva, výkonu väzby, výkonu trestu odňatia slobody, v oblasti kde bude A. A. J. pravdepodobne vykonávať výkon väzby a bude vykonané súdne konanie. Aj v tomto prípade vláda Ruskej federácie opatrenia k zlepšeniu podmienok výkonu väzby a trestu prijala.

Ústavný súd v zrušujúcom rozhodnutí vyslovil názor vo vzťahu k prílohám sťažnosti obhajcu obvineného k podanej sťažnosti proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 3Ntc 1/2011, z 27. marca 2012, že najvyšší súd odignoroval predmetný materiál s prílohami a k tomu najvyšší súd uvádza, že všetky materiály, ktoré boli uvedené v prílohách boli datované dátumami pred aprílom 2012 a staršieho dáta a preto vzhľadom na konkrétne záruky dané generálnym prokurátorom ruskej federácie konkrétne vyžiadanej osobe a na opatrenie prijaté vládou Ruskej federácie po kontrole CPT strácajú týmito orgánmi akékoľvek opodstatnenie.

Podstatné v tejto súvislosti je, že Ruská federácia je členským štátom Rady Európy, ktorej poslaním je ochrana, monitorovanie a presadzovanie ľudských práv. Navyše Ruská federácia bola zvolená Valným zhromaždením OSN za nového člena do Rady OSN pre ľudské práva dňa 12. novembra 2013. Ruská federácia nie je štátom, kde by dochádzalo k hrubému, masovému a systematickému porušovaniu ľudských práv, ktorá by úplne znemožňovala akúkoľvek trestnú spoluprácu. Takisto nie je dôvod domnievať sa, že by Ruská federácia nebola schopná zaručiť dodržiavanie práv osoby, vo vzťahu ku ktorej poskytla takýto medzinárodný záväzok, nakoľko Generálna prokuratúra Ruskej federácie vykonáva aj dohľad nad väzenskými podmienkami.

Zásadne je treba mať za to, že štát žiadajúci o vydanie osoby k trestnému stíhaniu si je vedomý významu takéhoto uistenia. Aj v prípade, že by k porušovaniu ľudských práv v žiadajúcom štáte bežne dochádzalo, nemožno pri súčasnom poskytnutí vyššie popísaných záruk dospieť bez ďalšieho k záveru, že konkrétne osobe, o ktorej vydanie je žiadané, také porušenie ľudských práv hrozí. Ústavný súd Slovenskej republiky nepodložene spochybnil význam záruk poskytnutých ruskou stranou len s odkazom na všeobecnú úroveň ochrany ľudských práv v krajine, bez ohľadu na konštantnú judikatúru ESĽP. Uvedené je v priamom rozpore s konštantnou judikatúrou ESĽP. V niektorých rozhodnutiach ESĽP priamo uviedol, že samotná možnosť zlého zaobchádzania za okolností podobných prípadom predmetných sťažností nie je ako taká postačujúca na vyvolanie porušenia čl. 3 (vid' Šamajev a ďalší verzus Gruzínsko a Rusko). Záruky ochraňujúce sťažovateľov pred zaobchádzaním nezlučiteľným s čl. 3 boli poskytnuté orgánmi členského štátu Rady Európy a zmluvnej strany dohovoru a možné nedodržanie týchto záruk by vážne podkopalo dôveryhodnosť tohto štátu. Pritom záver o nedôveryhodnosti uistenia je treba podložiť konkrétnymi zisteniami, ktoré by k spochybneniu ich vierohodnosti mali viesť. K takému záveru by tak bolo možné dospieť v prípade zistenia, že Ruská federácia už v minulosti podobné uistenia v iných prípadoch nedodržala, napr. neumožnila vydávajúcej strane návštevy obvineného v zariadení, kde bol obmedzený na slobode a rozhovor s ním bez prítomnosti ďalších osôb. Ďalším dôvodom pre taký záver by mohla byť taká politická zmena v krajine žiadajúcej o vydanie, ktorá by poskytnuté záruky výrazne spochybnila (napr. prevzatie moci totalitnou vládou, vypuknutie občianskej vojny a pod.). Tento vývoj však v Ruskej federácii nenastal.

Najvyšší súd poukazuje na záruky, ktoré európsky súd pre ľudské práva uznal v prípade *Č. a I.* ESĽP uznal záruky, ktoré slovenským orgánom poskytol generálny prokurátor Ruskej federácie, za dostatočné. V tomto ohľade ESĽP poukázal na to,

že na sťažovateľov nebude aplikovaný trest smrti a nebudú podrobení zaobchádzaniu, ktoré by bolo v rozpore s Dohovorom. Zároveň zobral do úvahy záruku, že sťažovateľom bude garantované právo na spravodlivé súdne konanie, vrátane pomoci advokáta, prípadne tlmočníka. Pri posúdení dôveryhodnosti záruk ESLP považoval za významné, že boli poskytnuté generálnym prokurátorom, ktorý v rámci ruského systému dohliada nad činnosťou všetkých prokurátorov v Ruskej federácii, vrátane argumentácie prokurátora k prípadu pred súdmi (pozri tiež, *mutatis mutandis*, *Šamajev a ďalší v. Gruzínsko a Rusko*). ESLP navyše poznamenal, že slovenské orgány a osobitne najvyšší súd správne posúdili riziko zlého zaobchádzania v prípade vydania do Ruskej federácie. ESLP nepovažoval za svojvoľný alebo inak neakceptovateľný ich záver, že dokumenty a skutočnosti, na ktoré sa odvolávali sťažovatelia nedokazujú, že vydanie pre nich predstavuje osobnú hrozbu. Zdôraznil, že v konaní pred ESLP sťažovatelia nepredložili žiadny dokument podporujúci ich tvrdenie, že s pánom Š. bolo po vyhostení do Ruskej federácie zle zaobchádzané, z predložených dokumentov zároveň nevyplýva, že by bol takýto dôkaz predložený v konaní pred slovenskými súdmi. ESLP pripomenul, že samotná možnosť zlého zaobchádzania za okolností podobných prípadom predmetných sťažností nie je ako taká postačujúca na vyvolanie porušenia článku 3. ESLP považoval za relevantné, že záruky ochraňujúce sťažovateľov pred zaobchádzaním nezlučiteľným s článkom 3 boli poskytnuté orgánmi členského štátu Rady Európy a zmluvnej strany Dohovoru, a že možné nedodržanie týchto záruk by vážne podkopalo dôveryhodnosť tohto štátu. ESLP ďalej zobral do úvahy záruku, že v prípade odsúdenia sťažovateľov a uloženia im trestu odňatia slobody bude slovenské veľvyslanectvo v Rusku informované o mieste, kde bude druhý sťažovateľ držaný a poverená osoba z tohto diplomatického zboru ho bude môcť navštíviť a hovoriť s ním bez prítomnosti tretej osoby. V prípade *Gasajev v. Španielsko* (rozhodnutie zo 17. februára 2009) ESLP považoval za relevantnú podobnú záruku pripúšťajúcu monitorovanie prostredníctvom stálej misie vydávajúceho štátu, či budú po vydaní sťažovateľa dodržané záruky ruských orgánov, že článok 3 bude rešpektovaný.

Najvyšší súd poukazuje aj na rozhodnutie ESLP Veľkej komory z 12. apríla 2005 prípad *Šamajev a ďalší* proti Gruzínsku a Rusku, v ktorom sa tak isto konštatuje, že iba možnosť zlého zaobchádzania sama o sebe nemala za následok porušenie článku 3 Dohovoru s Gruzínskom, keď gruzínske úrady obdržali v tomto zmysle záruky od ruskej strany. Súd uviedol, že dokumenty a správy rôznych medzinárodných organizácií poskytujú síce detailné ale len veľmi všeobecné informácie o aktoch násilia páchaných ozbrojenými silami a Ruskej federácie na civilnom obyvateľstve Čečenska, nepreukazujú však, že by vydanie znamenalo

osobnú hrozbu pre vydaných sťažovateľov. Súd pripísal Generálnej prokuratúre Ruskej federácie významnú úlohu pri hodnotení dôveryhodnosti poskytnutých záruk.

V posudzovanom prípade je z hľadiska judikatúry EŠLP predovšetkým významné, že v prípade pána J. A. A. boli záruky poskytnuté orgánmi členského štátu Rady Európy a zmluvnej strany Dohovoru, pričom možné nedodržanie týchto záruk by vážne podkopalo dôveryhodnosť tohto štátu; že boli poskytnuté generálnym prokurátorom, ktorý v rámci ruského systému dohliada nad činnosťou všetkých prokurátorov v Ruskej federácii; a že dokumenty a skutočnosti, na ktoré sa odvoláva pán J. nedokazujú, že vydanie pre neho predstavuje osobnú hrozbu.

Najvyšší súd pri rozhodovaní o prípustnosti vydania bral do úvahy aj to, že minister spravodlivosti Slovenskej republiky svojím rozhodnutím z 29. mája 2014 rozhodol podľa § 510 ods. 1 Tr. por. o povolení vydania občana Ruskej federácie A. Š. Č. do Ruskej federácie pre trestný čin banditizmu podľa článku 209 č. 2 siahnutia na život pracovníka orgánu právnej ochrany podľa č. 317, lúpeže podľa čl. 162 č. 3 s krádeže zbrane skupinou osôb podľa článku 226 č. 4 písm. b/ trestného zákonníka Ruskej federácie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje na rozhodnutie EŠLP vo veci Chankayev proti Azerbajjanu (rozsudok zo 14. novembra 2013), ktorým EŠLP pripísal podstatný význam skutočnosti, že prípad sa týkal vydania do zmluvného štátu, ktorý podpísal Dohovor, a teda sa zaviazal zabezpečiť základné ľudské práva a slobody.

K sťažnosti vyžiadanej osoby a k pripojeným prílohám ku sťažnosti najvyšší súd uvádza, že vyžiadaná osoba v liste adresovanom najvyššiemu súdu uvádza najmä tie skutočnosti, že je nezákonne trestne stíhaná, nezákonne je vo väzbe. Tieto skutočnosti pri rozhodovaní o prípustnosti vydania najvyšší súd nemôže vyhodnocovať. Najvyšší súd zistil z predložených správ tvoriacich prílohu sťažnosti, ktoré podávali medzinárodné organizácie na ochranu ľudských práv k situácii rešpektovania ľudských práv v republikách Ruskej federácie s dôrazom na nestrannosť a nezávislosť súdov, najmä správy Amnesty International 203, správy Rady Európy z 24. januára 2013, správy výboru proti mučeniu pri OSN z 11. decembra 2012, že sú známe niektoré všeobecné údaje, ktoré okrem iného opisujú podmienky vo väzniciach a označujú ich za zlé. Správy medzinárodných organizácií a mimovládnych organizácií sú správami v rovine všeobecnej a nevzťahujú sa na konkrétnu vyžiadanú osobu aj keď sú negatívne na celkovú situáciu Ruskej federácii v danej oblasti.

Predmetné správy ale nemôžu byť postavené nad záruky, ktoré konkrétne k vyžiadanej osobe J. A. A. poskytla vláda Ruskej federácie, generálny prokurátor Ruskej federácie a zástupca Ruskej federácie pri ESLP.

Sťažnosť A. J. nebola dôvodná, a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol o prípustnosti vydania.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 10. júla 2014

JUDr. Daniel H u d á k, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Ing. Alžbeta Kóňová